

10.2 HORNICKÉ SPOLEČNOSTI, SPOLKY A TRADICE

HORNICKÁ MATICE SLEZSKO-MORAVSKO-ČESKÁ

✉ Hornická matice SMČ
Lochkov 144
154 00 Praha 5
IČ: 68405367

☎ 257 911 514
☎ 722 606 495
✉ hornik@centrum.cz
www.volny.cz/hornicka.matice

PŘEDSTAVITELÉ

PhDr. Miloš ZÁRYBNICKÝ
- předseda správní rady
a jednatel

☎ 257 911 514

Josef ODEHNAL
- místopředseda
správní rady a jednatel

☎ 283 970 833

Členové správní rady:

RNDr. Ivan LAUBE a Miloš VOLÁK (revizní komise HM)
Marie KABÁČOVÁ a Jaroslav HEJČ (hospodáři HM)

INFORMACE

Hornická matice slezsko-moravsko-česká vznikla v roce 1998 jako účelové občanské sdružení, jehož hlavním úkolem je dokumentace a ochrana hornické kultury (hmotné i duchovní) a udržování hornických tradic.

Členství ve sdružení, které je založeno především na výměně informací, odborných zkušeností, publikací i pomoci všem vážným badatelům nebo amatérským zájemcům, je bezplatné. Dobrovolné příspěvky je možno zasílat na účet ČS 832242053, kód banky 0800.

Hornická matice již ve vstupním prohlášení zdůraznila, že jí nejde o mocensko-integrační pozice mezi sdruženími a spolky stávajícími z této zájmové oblasti, ale výhradně o spolupráci a vzájemnou informovanost s dodržováním recipročních a demokratických principů. Vytváří pracovní skupiny a kolegia s místní, celostátní i zahraniční působností (konkrétně v Polsku a Německu).

Hornická matice SMČ již po devět let pracuje ve prospěch dějin hornictví a geologie.

Shrnuje rozmanité projevy výzkumné, knihovnické, vydavatelské, osvětové i pedagogické činnosti k historiografii hornictví.

Pomáhá pěstovat hornické tradice a vytváří odborné zázemí k jejich dalšímu rozvíjení - včetně ochrany technických památek montanistických i dalších.

Podílí se na expertních činnostech a snaží se o iniciačně-legislativní a námětové aktivity.

Sleduje sbírkotvornou činnost spolků, muzeí a jednotlivců a pomáhá ji rozvíjet.

Členství ve sdružení, které je založeno především na výměně informací, odborných zkušeností, publikací i pomoci všem vážným badatelům nebo amatérským zájemcům, je bezplatné.

Hornická matice SMČ registruje na sedmdesát spřátelených organizací, z nichž přes polovinu tvoří v této HR zmiňované a 8 je v zahraničí.

Výzkumná a odborná činnost v roce se týkala těžby mramoru (Sliveneč) a žuly (Hlinsko, Skuteč), polského stříbra, ostravského areálu dolu Hlubina, v Polsku a v České republice průmyslové turistiky a dějin báňského záchranářství, rozvoje Montanregionu Krušné hory – Erzgebirge a budoucí činnosti Národního technického muzea, muzeologie zaměřené na aktivní sbírkotvornou činnost a hornické prosopografie.

Hornická matice SMČ v roce 2008

- bude doplňovat své stránky www.volny.cz/hornicka.matice
- průběžně bude dále zprostředkovávat vnitřní i zahraniční kontakty badatelů i organizací
- V krušnohorské oblasti Osek–Mikulov uspořádá 29. až 31. srpna 2008 setkání německých a českých odborníků i laických zájemců o hornickou historii přednáškami a s další výstavou
- Hornická matice v roce 2008 v polském Zabrze se bude podílet na podzimním Festivalu kultury hornických regionů výběrem a režii účasti českých subjektů
- Na tradičním setkání hornických historiků - prosinec 2008 v Národním technickém muzeu podáme zprávu o činnosti spolku

Georgius Agricola Doctor

HORNICKÁ SEKCE OBČANSKÉHO SDRUŽENÍ PAMÁTKOVÁ KOMORA

☒ Občanské sdružení Památková komora

Nikoly Tesly 8, 160 00 Praha 6

PŘEDSTAVITELÉ

Ing. Karel LIŠKA, CSc.
- prezident Památkové komory

Ing. Miroslav FOJTÍK
- předseda Hornické sekce

Kontakt: ☒ OKD, a. s., Hornické muzeum
Pod Landekem 64, 725 29 Ostrava-Petřkovice
☎ 596 131 803, 596 131 804
☎ 596 131 847
✉ hornicke.muzeum@okd.cz
miroslav.fojtik@okd.cz

INFORMACE

Hornická sekce je autonomní organizační jednotkou občanského sdružení Památková komora. Na rozdíl od širšího zaměření Památkové komory na podporu a koordinaci občanských iniciativ a pomoc při všestranné péči o naše kulturní dědictví, zejména při záchraně stavebně-historických i technických památek, se činnost této sekce soustřeďuje na problematiku péče o hornické památky, na oblast zachování hornických tradic, a také na industriální turistiku.

Hornická sekce byla zřízena výborem Památkové komory dne 17. prosince 1997. Její činnost však nabyla konkrétní podobu teprve v roce 2002, a zejména v roce 2003. To dokazuje, mimo jiné, i skutečnost, že ještě v roce 2002 čítala tato sekce pouze 6 zakládajících členů. Od poloviny roku 2003 má již 31 členů. Ani tento stav však nepovažuje vedení Hornické sekce za definitivní.

Členy Hornické sekce jsou některá hornická muzea a muzea s hornickou expozicí a hornické společnosti a spolky, které jsou prezentovány v Hornické ročence. Dále jsou to některé další instituce spojené s hornickou činností. Navíc jsou členy sekce i některá hornická města a obce. Je jich sice v České republice téměř 150, ale řada z nich se již ostýchá přihlásit se k hornické činnosti provozované v jejich teritoriu před staletími.

PŘEHLED ČLENŮ HORNICKÉ SEKCE

■ MUZEA

České muzeum stříbra, Kutná Hora; Hornické muzeum OKD, Ostrava; Hornické muzeum Příbram; Městské muzeum Bystřice pod Pernštejnem; Národní technické muzeum, Praha; Regionální muzeum Jílové u Prahy.

■ SPOLEČNOSTI A SPOLKY

Hornicko-historický spolek Planá; Hornicko-historický spolek Stříbro; Klub přátel Hornického muzea OKD; Nadace Landek, Ostrava; Spolek severočeských havířů, Most.

■ ORGANIZACE A INSTITUCE

Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava; Báňské projekty Ostrava, a. s.; GSP, s. r. o., Ostrava; VVUÚ, a. s., Ostrava-Radvanice.

■ MĚSTA A OBCE

MAGISTRÁTY MĚST

JIHLAVA, MOST

MĚSTSKÉ ÚŘADY

DUCHOV, HAVLÍČKŮV BROD, KRUPKA, OSLAVANY, PLANÁ, PŘÍBRAM, RUDOLFOV, TIŠNOV

OBECNÍ ÚŘADY

BOŽÍ DAR, ČERNÝ DŮL, JIŘETÍN POD JEDLOVOU, LUKAVICE, RATIBOŘSKÉ HORY, ZBÝŠOV

ČESKÝ PERMON 2007

Český Permon je cena udělována jednou ročně v pěti kategoriích v rámci České republiky osobnostem nebo institucím, které se významně zasloužily o rozvoj hornických tradic. Vyhlášení cen se uskutečňuje v rámci Setkání hornických měst a obcí. První udílení ceny se uskutečnilo při 8. setkání v roce 2004.

Cena Českého Permona byla v roce 2007 udělena v kategoriích:

I. Hornický folklór - Spolek prokop Příbram

Za propagaci a obnovení hornických tradic na Příbramsku, za pořádání akcí obsahujících vedle připomenutí daného výročí, události nebo svátku také připomenutí vlivu hornické minulosti s notnou dávkou folklórních prvků typických pro Příbramsko.

II. Počin roku - PhDr. Ladislav Jangl

Historik, zabýval se problematikou historických hornických a hutnických měr a vah. Výsledky svých vědeckých prací z revírů České republiky publikoval v člancích, vědeckých zprávách a přednáškách. V roce 2006 mu byla vydána publikace „Staré hornické a hutnické míry a váhy“.

III. Technická památka - Parní těžní stroj na dole Julius III v Kopistech u Mostu

Byl vyroben v roce 1891. Je druhým největším a jediným zachovalým uhelným těžním strojem v ČR. Spolek severočeských havířů založil Podkrušnohorské technické muzeum v areálu dolu Julius III a podařilo se jim získat těžní stroj, který s velkým úsilím rekonstruovali. Nyní je chloubou a stěžejním exponátem Podkrušnohorského technického muzea.

IV. Celoživotní dílo - PhDr. Jiří Majer

Historik, stal u zrodu několika hornických muzeí. Je autorem vědeckých publikací, odborných statí, recenzí a zpráv. Působil jako externí pedagog na Masarykově univerzitě v Brně a jako hostující lektor na technických univerzitách v Evropě, zapojil se do práce Rady vědeckých společností AV ČR.

V. Mimořádná kategorie - Ing. Rudolf Tomíček

Zúčastnil se příprav XI. setkání hornických měst a obcí. Podííl se na činnosti nadace Georgia Agricoli - region Slavkovský les. Svou publikační činnost zaměřil vedle témat z oblasti rudného hornictví také na novodobou pováleční historii v oblasti těžby uranu.

V oblasti hornických tradic, historie montanistiky a geologie se prezentuje řada zájmových organizací, např. (abecedně a podle upřesnění Hornické matice SMČ a Hornické sekce Památkové komory):

Cech příbramských horníků a hutníků

Kontakt: Ing. Miroslav Šťastný ☎ 318 624 637

Hlavním posláním Cechu je osvětová činnost a udržování hornických a hutnických tradic, zvláště v oblasti kulturní a společenské.

Hornická společnost Podkrušnohorské oblasti

✉ Tř. Budovatelů 2830, 434 01 Most

Kontakt: Ing. František Fraus, CSc., předseda společnosti
Ing. Jaroslav Bažant, místopředseda společnosti
Jaroslava Šťovičková, hospodářka společnosti
Ing. Jaromír Fultner, jednatel společnosti

☎ 352 661 621, 605 468 508, 417 805 094, 724 055 818

✉ fraus@geodata.cz; stovickova@mail.sdass.cz

Hornická společnost podkrušnohorské oblasti je dobrovolná nepolitická zájmová organizace, která je samostatnou právnickou osobou. Členství ve společnosti může být individuální, kolektivní a firemní.

Program společnosti je zaměřen na získávání a rozšiřování poznatků z oblasti hornické činnosti, zejména v problematice důlní techniky a zařízení, technologií dobývání a úpravy nerostných surovin, rekultivace a zahlazování důlní činnosti, marketingu a obchodu, čistých technologií užití uhlí (tzv. clean coal technology), geologii. Dále na rozvoj a propagaci tvůrčích poznatků vědeckých, technických a ekonomických v širokém spektru hornické činnosti. Společnost organizuje odborné semináře a pracovní cesty se zaměřením na uvedenou problematiku.

Společnost ve svém programu také realizuje úzkou spolupráci s ostatními hornickými spolky v České republice a v zahraničí. Je zakládajícím členem Sdružení hornických spolků, společností a cechů, které se přihlásilo jako člen Federace evropských hornických a hutnických spolků.

Společnost o svých aktivitách pravidelně informuje v odborném tisku. K pořádaným seminářům vydává sborníky přednášek, např. sborník ze semináře „Perspektivy hnědého uhlí v ČR v rámci státní energetické koncepce a energetické strategie EU“.

Hornicko - historický spolek Planá

✉ Sadová 816, 348 15 Planá

Kontakt: Jan Teplík, předseda spolku,

☎ 737 658 320 ✉ janteplik@seznam.cz

Provozování hornického muzea v Plané, zajišťování hornických slavností atp. v regionu.

Hornicko-historický spolek Stříbro

✉ Západní předměstí 861, 349 01 Stříbro

✉ info@hornickyspolek.stribro.cz
www.hornickyspolek.stribro.cz

Kontakt: Mgr. Radek Strankmüller, předseda spolku

☎ 606 634 220

Karel Neuberger, místopředseda spolku, závodní

☎ 602 264 077

Hornicko-historický spolek Stříbro průběžně doplňuje skanzen s venkovní expozicí důlní techniky novými exponáty a v areálu postupně vytváří i tzv. malý geologický parčík s názornou ukázkou základních hornin z oblasti stříbrska. Součástí skanzenu je i ústí Královské dědičné štoly Prokop - jediné důlní dílo Plzeňska přístupné veřejnosti.

V roce 2006 byla do provozu uvedena část v délce 240 m a dokončuje se rekonstrukce 2. části v délce 260 m.

Štola je přístupná celoročně každou sobotu od 9:30 do 13:00 hodin, vstupné činí 100 Kč.

Hornický pěvecký sbor Kladno

Dirigent: prof. Roman Makarius

Kontakt: Kateřina Egemová,

✉ Svážná 942, 252 29 Dobříchovice,

☎ 257 712 596

Sbor působí od svého založení v roce 1958 v oblasti hornického a hutnického kladenska a prezentuje se jako smíšený sbor s dobře vybraným širokým repertoárem a se značnými koncertními zkušenostmi doma i v zahraničí. V současnosti je v České republice jediným hornickým pěveckým sborem, který má své pevné místo v kulturním povědomí nejen středočeského kraje.

Hornický spolek BARBORA

Kontakt: ✉ Mathésiova 120, 362 51 Jáchymov ☎ 359 911 891

Prioritou činnosti je pomoc při dobudování hornického muzea a skanzenu na dole Vysoká jedle v blízkosti dolu Svornost v Jáchymově. Byl budován od roku 1996 a v roce 2005 převzat do správy Krajským muzeem Sokolov, které postupem času zajistí jeho dokončení. V současnosti je přístupná povrchová část areálu štoly č. 1 bývalých Jáchymovských dolů s expozicí důlní techniky a ukázky důlní kolejové dopravy na rozchodu 600 mm. Expozice perspektivně umožní vstup do podzemí.

Kluby přátel

* Hornického muzea Ostrava,

* Národního technického muzea v Praze,

* Krajského muzea v Sokolově,

* Regionálního muzea v Jilovém u Prahy.

Kolegium pro dějiny báňského záchranářství

Kontakt: Petr Trojan ✉ Klepačov 169, 678 01 Blansko

☎ 723 484 455 ✉ flammig@centrum.cz

Kolegium provádí sbírkotvornou činnost v oblasti dokumentace vývoje dýchací a oživovací techniky. V současnosti má fond sbírek přes 100 typů dýchacích a oživovacích přístrojů od poloviny 20. let 20. století, dále měřicí a detekční přístroje, vyprošťovací a hasicí zařízení. V současnosti bádá v archivech především po výrobě dýchací techniky na našem území i v zahraničí.

Počátkem roku 2006 jsme spolupracovali na realizaci česko-polské výstavy „Górnikom na ratunek“, která se uskutečnila v Zabrze, vytvořili jsme expozici vývoje dýchací techniky používané u hasičů v Centru hasičského hnutí v Přibyslavi a při příležitosti akce „Hasiči na Pernštejně“ výstavu dýchacích a oživovacích přístrojů.

Kolegium Trutnovští Jirásci

Kontakt: Václav a Věra Jiráskovi ☎ 737 152 710

✉ Náchodská 353, 541 01 Trutnov

Zabývá se montáží dokumentací, etnografií, muzejnictvím, publicistikou a přednáškovou činností v oblasti Jestřebích hor na Trutnovsku a Náchodsku.

V roce 2006 jsme přispěli dvěma kapitoly do publikace Velké Svatoňovice (Hornictví a Novému obecnímu znaku do vinku) třemi články do zpravodaje Krkonoše - Jizerské hory (Poklady hořící haldy, Geologický výchoz Svatoňovice a Příběhy minerálů z dědičné štoly ldy) a jedním do sborníku Rodným krajem (V Stroužném žili a pracovali také horníci).

Uskutečnili jsme čtyři přednášky na besedách a dvě exkurze pro specialisty a zájemce (Po zapomenutých důlních dílech a koňských drahách, Podzimní toulky po hornických památkách).

Lomařské kolegium I.

Zabývá se zejména

- * historií dobývání velkochuchelského vápence pro kladenské hutě;
- * studiem výskytu, těžby a využití sliveneckého mramoru jako dekorativního prvku u nás i v zahraničí;

Prioritou kolegia je dobudování naučné stezky, k níž vyšla 1. část průvodce a bibliografie.

Lomařské kolegium zakládá **Lomařské kolegium II.** k problematice těžby žuly (www.granit-zach.cz)

Kontakt přes Hornickou matici.

Nadace Landek Ostrava

✉ Prokešovo nám. 6, 728 30 Ostrava

☎ 596 262 228 📠 724 133 630

📧 nadace.landek@okd.cz; www.volny.cz/nadace-landek

Kontakt: Ing. Josef Kimer, CSc., ředitel nadace
Ing. Jaroslav Přepiora, tajemník nadace

Nadace vznikla v roce 1994 a poskytuje podporu projektům, které řeší záchranu a údržbu lokalit souvisejících s hornictvím, a projektů, které slouží k seznamování veřejnosti s historií hornictví, k zachování starých hornických tradic a zvyků a podporuje rovněž kulturu v regionu i mimo něj. Za 13 let své činnosti podpořila ve smyslu svého Statutu nadačními příspěvky 201 projekt v celkové hodnotě téměř 22 milionů korun. Financování projektů, které řeší výše uvedené oblasti podpory, je prováděno prostřednictvím celostátně vyhlášených výběrových řízení.

Nadace Landek Ostrava je jedinou hornickou nadací, která je příjemcem prostředků Nadačního investičního fondu do nadačního jmění (NIF). Svou činností podporuje práci našich historiků vydáváním jejich rukopisů a výsledků jejich výzkumů a vyhledáváním a zveřejňováním starých důlních map.

Nadace Landek již tradičně vydává (pro rok 2008 podesáté) stavovský Hornický kalendář s kresbami téžních věží od Ing. S. Vopaska, který se stal velmi oblíbenou publikací mezi hornickou veřejností.

Nadační fond mineralogicko - petrologického oddělení Národního muzea v Praze

✉ Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1

kontakt: RNDr. Jiří Litochleb, Mgr. Jiří Sejkora

☎ 224 498 295 📠 jiri.litochleb@nm.cz

Činnost nadačního fondu je zaměřena na rozšiřování muzejních sbírek, zdokonalování přístrojového vybavení pracovišť a laboratorii mineralogicko-petrologického oddělení a podporu výzkumných a publikačních aktivit. Podpora přednáškové a publikační činnosti z oboru geologických věd, historie hornictví, zejména v rudních revírech ČR.

Občanské sdružení DOLY HACKELSBERG, o.s.

✉ Tolstého 29, 794 01 Krmov

☎ 554 614 326 774 540 745

Kontakt:

Mgr. Jaromír Kánský - předseda, Milan Janata - zástupce předsedy
📧 kansky-brachtl@iol.cz, milan-janata@mybox.cz

Hlavní náplní činnosti sdružení je badatelská činnost v oboru hornictví, podpora turistického ruchu, montanistika, přednášky, publikování, obnova hornických památek v terénu, vše se zaměřením na region okresu Jeseník.

V roce 2007 byla uskutečněna jedna výstava a vydána publikace JAVORNICKÝ URAN, autorů M. Janata, Z. Zachař z historie průzkumu a těžby uranu v Rychlebských horách.

Petřvaldské hornické kolegium

✉ Na pořadí 1418, 735 41 Petřvald

Kontakt: Milan Kovalčík

Kolegium se setkává pravidelně každý první čtvrtek v měsíci ve Středisku kulturních služeb Petřvald. Zabývá se historií dobývání v petřvaldské kotlině od selského dolování až po dějiny dolu Fučík a jeho závodů.

Plzenecká železnice, o. s.

✉ Sladkovského 432, 332 02 Starý Plzenec

☎ 377 966 238

📠 777 887 528; 603 844 320 📧 viitek.k@centrum.cz

Představitel: František Batěk, předseda občanského sdružení
Vítězslav Křížek, místopředseda občanského sdružení

Cílem Plzenecké železnice je záchrana úzkorozchodných vozidel zejména o rozchodu 600 mm a obnova do původního stavu s možností ukázky vozidel na předváděcí trati. Ve sbírkovém fondu je osm úzkorozchodných vozidel, kromě 70 vagonů, převažují důlní a lomařské lokomotivy od 30. let minulého století.

Dráha o rozchodu 600 mm je v provozu příležitostně a po předběžné domluvě na předváděcí trati o délce 500 m se sedmi výhybkami.

V roce 2008 se pro veřejnost uskuteční jízdy pro veřejnost v termínu výstavy 13. a 14. 9. od 10 do 17 hodin. Jinak jen příležitostně po předběžné domluvě.

Vstupné: plně 25 Kč, děti od 6 let 10 Kč a rodinné 50 Kč.

Společnost BARBORA, o. s.

✉ Společnost BARBORA

Za poštou 13, 100 00 Praha 10

Kontakt: Ing. David Kaifoš, předseda společnosti

📧 spol..barbora@seznam.cz; www.solvayovylomy.cz

Mimo jiné aktivity provozuje Muzeum těžby a dopravy vápence v Českém krasu - Solvayovy lomy ve zrušeném vápencovém lomu (viz podrobněji v kap. 10.1 této ročenky).

Společnost přátel Rudolfova, o. s.

✉ Lipová 8, 373 71 Rudolfov

☎ 732 962 175, 777 118 540

📧 pratelerudy@seznam.cz; www.spolecnostrudolfov.cz

Kontakt: Antonín Vítovec, předseda občanského sdružení
Ing. Michal Pinl, místopředseda občanského sdružení

Občanské sdružení je zaměřeno na:

- organizování kulturně společenských a odborných akcí (Hornické slavnosti, Loučení s létem, Barbořino světlo, Rudolfovský advent a čas vánoční, ples, tematické výstavy, akce pro děti)
- propagaci a popularizaci hornické minulosti města Rudolfova - rozvoj místních tradic
- péči o historické a kulturní památky města Rudolfova a jejich ochrana v obecném smyslu
- vydávání propagačních materiálů
- spolupráci s ostatními podobnými spolky a institucemi

Společnost přátel staré techniky (SPST)

✉ Pařížská 2151, 272 02 Kladno

kontakt: Ing. Vladimír Protiva

☎ i 📠 312 664 475 📧 spstos@volny.cz

Cílem sdružení je záchranu a využití industriálních památek, strojů a zařízení i z oblasti hornictví, jejich průzkumu, dokumentace.

Spolek severočeských havířů

Jiráskova 1794, 434 01 Most

Kontakt: Josef Gertner, předseda

☎ 604 933 097 📧 spolek.haviru@atlas.cz

Cílem je

- * záchranu památek - strojů, zařízení, budov, map apod., dokumentujících hornickou historii v severočeském regionu se zvláštním zřetelem na končící hlubinné dobývání hnědého uhlí.
- * zachování hornických tradic, případně založení nových, připomínajících obyvatelům regionu staletou hornickou minulost,
- * úzká spolupráce s Podkrušnohorským technickým muzeem o.p.s., partnerským spolkem v Marienburgu (SRN) a ostatními hornickými spolky a v neposlední řadě s městy Osek a Most.

Spolek PROKOP Příbram

✉ Důl Marie, Nádvoří Msgr. Korejse 155, 261 01 Příbram VI

☎ i 📠 318 620 253

📧 prokop.pribram@volny.cz
www.volny.cz/prokop.pribram

kontakt: Ing. Chrudoš Fiala ☎ 318 620 253

Spolek Prokop Příbram byl založen roku 1992 a navazuje na tradici dřívějšího spolku téhož jména, který působil nejprve při Báňské akademii v Loebenu a od roku 1897 při Báňské akademii v Příbrami. Dnešní spolek je občanským sdružením, které si klade za cíl zachovávat hornické tradice v příbramském regionu, starat se o památky spojené s hornictvím, ale též připomínat staré hornické zvyky a obyčeje.

Obnovuje a udržuje objekty a zařízení sloužících k bývalé hornické činnosti, zabezpečuje provozování Mariánské štoly, ubytovny a spolkové místnosti.

V 532 m Mariánské štoly je expozice vrtné, trhací a dopravní techniky, dále 50 m výstupu, sýpy a úvodní komín. Na povrchu je expozice věnovaná Březohorské důlní katastrofě v roce 1892.

Mariánská štola je přístupná od listopadu do března pouze na objednávku, od dubna do června a pak v září a říjnu jen v sobotu a neděli vždy v 13:00 a v 14:30; v červenci a srpnu denně se vstupy v 10:30, 13:00, 14:30 a 16:00.

Plné vstupné je 30 Kč, snížené pro děti do 15 let, studenty a důchodce 15 Kč.

Dalším posláním Spolku PROKOP jsou rozmanité společenské aktivity (udržování hornických tradic, organizace Prokopské pouti a hornické Mikulášské nadílky, přednášková a osvětová činnost, k nimž patří vernisáže tematických výstav, koncerty, hudební večery aj.).

Vlastivědný spolek Rosicko-Oslavanska, o. s.

✉ Zámek 1, 664 12 Oslavany

Kontakt:

Ing. Zdeněk Vévoda, předseda ☎ 546 492 241

Jarmila Plchová, taj. spolku a vedoucí hornické sekce ☎ 546 425 101

Martin Horký, ved. sekce Zastávka u Brna ☎ 608 441 229

Občanské sdružení se zabývá historií regionu obecně, zvláště se zřetelem na těžbu uhlí, elektrárenství a zpracování nerostných surovin v Rosicko-oslavanské uhelné pánvi.

Činnost vlastivědného spolku je rozdělena do sekcí: hornické, elektrárenské, obecné (historie osídlení, Oslavanský zámek a jeho historie, vznik a rozvoj řemesel, naučná činnost aj.) a sekce Zastávka u Brna, která vyvíjí činnost se stejnou náplní, se zaměřením na oblast Zastávky u Brna.

V Oslavanech pečuje občanské sdružení rovněž o Muzeum hornictví a energetiky Rosicko-Oslavanska, jehož je zřizovatelem (viz informace v kap. 10.1).

10.3 VEŘEJNĚ PŘÍSTUPNÉ PODZEMNÍ PROSTORY VYTVOŘENÉ HORNICKOU ČINNOSTÍ NEBO ČINNOSTÍ PROVÁDĚNOU HORNICKÝM ZPŮSOBEM

Do přehledu jsou zařazeny veřejně přístupné návštěvní prostory mimo uvedené v kapitole 10.1.

10.3.1 PODZEMÍ MĚST

V informaci je použito následující schéma

MĚSTO, LOKALITA

✉	Provozovatel, majitel, adresa
☎	Kontakt
📅	Rezervace, objednávka
🕒	Otvírací doba
👤	Cena v Kč (popř. €)
↔	Velikost areálu

ČESKÝ BROD

- ✉ **Městské kulturní a informační centrum (MKIC)**
nám. Arnošta z Pardubic 1, 282 28 Český Brod
- ☎ 321 612 217 až 2219; 📠 321 622 267; mkic@cesbrod.cz
zbockova@cesbrod.cz; www.kulturainfo-cesbrod.cz
- 🕒 duben až říjen 8 - 16 hod. po - pá
na objednávku v MKIC
- 👤 jednotné 10 Kč, děti do 6 a důchodci nad 70 let bezplatně
- ↔ Chodby a sklepy pod historickým jádrem města, pocházejí asi z 15. století. Zасыпány byly asi za Josefa II. Zpřístupněno je cca 60 m chodeb, š = 2 m, v = 2 m, místy 1,6 m. Vstupní místnost (10 x 4 m) lze využít jako netradiční svatební místnost

JIHLAVA

- ✉ **Jihlavský netopýr, o. s.**
Masarykovo nám. 64, 586 01 Jihlava
- ☎ neuvedeno
- 🕒 květen, červen, září - 10 - 16 hod. po - ne
červenec, srpen - 9 - 17 hod. po - ne
ostatní měsíce - 10 - 01 hod. po - pá
- 👤 40,- Kč dospělí, 20,- Kč děti
- ↔ 25 km, přístupno 3 500 m

LITOMĚŘICE

- ✉ **Vinárna Radniční sklípek**
Mírové nám. 13/21, 412 01 Litoměřice
- ☎ 416 731 339; www.radnicni-sklipek.cz
- 🕒 květen - září - 10 - 17 hod. denně
říjen - duben - nutno objednat
- 👤 20 Kč
- ↔ Přístupno 360 m

PLZEŇ

- ✉ **Plzeňské historické podzemí**
Provoz veřejně přístupné části zajišťuje
- ✉ **Kulturní středisko ESPRIT**
Perlová 4, 301 00 Plzeň
- ☎ 377 225 214; www.espritplzen.cz
- 🕒 duben, květen, říjen, listopad - 9 - 17 hod. st - ne
červen - září - 9 - 17 hod. út - ne
(poslední prohlídka vždy v 16.20 hod.)
- 👤 55,- Kč dospělí, 35,- Kč děti
- ↔ Udržováno je téměř 18 km, přístupno asi 750 m.

SLAVONICE

- ✉ **Stavební huť Slavonice**
Nádražní ul. 298, 378 81 Slavonice
- ☎ 384 493 700; 775 906 330;
info@shslavonice.cz; www.shslavonice.cz
- 🕒 červenec a srpen - 9 - 18 hod. denně
březen až červen a září až listopad
jen pro skupiny po telefonické objednávce
- 👤 základní 70 Kč, zlevněné 40 Kč děti, studenti, senioři
- ↔ Udržováno 1 350 m, zpřístupněno je asi 430 m.

SLAVONICE - PODZEMÍ

M 1:500

TÁBOR

- ✉ **Husitské muzeum v Táboře**
Žižkovo náměstí 1, 390 01 Tábor
- ☎ 381 254 286; tabor@husmuzeum.cz; www.husmuzeum.cz
- 🕒 duben - říjen - 8.30 - 17.00 hod. po - ne
(poslední prohlídka v 16.30)
listopad - březen - 8.30 - 17.00 hod. po - pá
(poslední prohlídka v 16.30)
- 👤 základní 40,- Kč dospělí, zlevněné 20,- Kč
Slevy platí pro žáky základních škol, studenty středních a vysokých škol, senioři nad 70 let, držitelé průkazů ZTP, ZTP/P, ISIC, ITIC, ISTE, EURO 26, ČSOP, EUROBEDS a pro ohlášené výpravy domovů a klubů důchodců.
Volný vstup děti do 6 let a držitelé průkazů AMG, NPÚ, ICOMOS a Zvazu múzeí SR.
Za výklad v cizím jazyce příplatek 20 Kč na osobu
- ↔ Přístupno 800 m udržovaných Husitským muzeem v Táboře

ZNOJMO

- ✉ **Znojemská beseda**
Masarykovo náměstí 449/22, 669 00 Znojmo
- ☎ 515 300 244; beran@beseda.znojmo.cz
www.znojmo.eu/zb/cz/2-znojemske-podzemi/
- ✉ **Vstup: Slepíci trh 2, Znojmo**
Rezerv.: ☎ 515 221 342; podzemni@beseda.znojmo.cz
- 🕒 duben - 10 - 16 po - so
květen, červen, září - 9 - 16 denně
červenec, srpen - 9 - 17 denně
říjen - 10 - 16 jen so
poslední vstup 45 minut před uzavírací dobou
- 👤 50,- Kč dospělí, 30,- Kč děti, studenti, důchodci, ZTP
- ↔ Udržováno je téměř cca 25 km, přístupno asi 800 m.

10.3.2 HISTORICKÁ PODZEMÍ

MARTIÁNSKÁ ŠTOLA

- ✉ Důl Marie, Nádvoří Msgr. Korejse 155, 261 01 Příbram VI
Prohlídková štola Starý Martin
- ☎ 318 620 253; proko.pribram@volny.cz
www.volny.cz/prokop.pribram
- 🕒 listopad až březen – pouze na objednávku
duben až červen, září a říjen – 13:00 a 14:30 hod. so a ne
červenec, srpen – vstupy – 10:30, 13:00, 14:30, 16:00 h. denně
- 👤 plně 30 Kč, snížené 15 Kč - děti, studenti, senioři
- ↔️ okruh 1 500 m v podzemí

ŠTOLA MARIE POMOCNÉ NA MĚDĚNCI

- ✉ Karlovarské přírodovědecké sdružení „GOETHE“
Divadelní náměstí 2036, 360 01 Karlovy Vary
- ☎ 723 198 770 (Ing. Šulír), 603 315 529 (Ing. Bohdálék)
kpsgoethe@seznam.cz; www.skanzenmednik.cz
- 🕒 květen, červen, září, říjen – 10:00 - 16:00 hod. so, ne
červenec, srpen – 10:00 - 16:00 hod. út - ne
- 👤 plně 40 Kč, snížené 20 Kč - děti a senioři
- ↔️ zpřístupněno 120 m, udržováno 170 m

ŠTOLA STARÝ MARTIN

- ✉ Město Krupka,
Prohlídková štola Starý Martin
417 43 Krupka 3
- ☎ 417 822 154, 724 260 711
MÚ Krupka: 417 861 253,
info@mukrupka.cz;
www.krupka-mesto.cz
- 🕒 prosinec až březen
– 11:00 - 15:00 hod. čt
– 9:30 - 16:15 hod. pá, so a ne
duben až listopad – 9:00 - 17:00 hod. denně
- 👤 50 Kč (2,5 €) dospělí, 30 Kč (1,5 €) děti, studenti, důchodci,
130 Kč (5 €) rodinné vstupné,
500 Kč (18 €) výpravy (15 až 20 osob) školní
700 Kč (25 €) výpravy (15 až 20 osob) ostatní
Za výklad v cizím jazyce příplatek 100 % na osobu,
nebo 100 % na výpravu
- ↔️ zpřístupněno 550 m, udržováno 750 m
na povrchu 200 m² výstavní plochy

KRÁLOVSKÁ DĚDIČNÁ ŠTOLA PROKOP

- 📍 viz kap. 10.1 HORNICKÝ SKANZEN VE STŘÍBRĚ

10.3.3 VOJENSKÉ OBJEKTY

DĚLOSTŘELECKÁ TVRZ BOUDA

- 📍 Od Těchonína (nedaleko Jablonného n. Orlicí)
nebo po červené značce od Suchého vrchu
- ✉ Společnost přátel čs. opevnění, o. p. s.
Glinkova 23, 628 00 Brno - Kohoutovice
Kontakt: Jiří Dibelka
- ☎ 605 707 734; reditel@boudamuseum.com
- 🕒 červen až září vstupy – 11, 13, 15 hod. denně
v říjnu o víkendech – 11; 13; 15 hod.
- 👤 po dohodě možné i jindy
klas. prohlídka 50 Kč dospělí, 40 Kč senioři, ZTP, 30 Kč děti
plná prohlídka 70 Kč dospělí, 60 Kč senioři, ZTP, 50 Kč děti
- ↔️ okruh 1 500 m v podzemí

DĚLOSTŘELECKÁ TVRZ DOBROŠOV

- 📍 Nad vsí Dobrošov jihovýchodně od Náchoda
Regionální muzeum Náchod
- ☎ 491 423 248; muzeumna.ekonom@seznam.cz
www.oevnost-dobrosov.kvalitne.cz
- 🕒 květen až září – 10 - 12, 13 - 18 hod. út - ne
duben a říjen – 10 - 12, 13 - 16 hod. út - ne
- 👤 50 Kč dospělí, 30 Kč děti, studenti, senioři
děti do 6 let zdarma
Ve dnech svátků je od 10:00 do 16:00 hod. v ceně zahrnuta
prohlídka pěchotního srubu Jeřáb
- ↔️ okruh 950 m v podzemí

DĚLOSTŘELECKÁ TVRZ HANIČKA

- 📍 Poblíž osady Hanička u Rokytnice v Orlických Horách
Pevnost Hanička, Nám. Jindřicha Šimka
517 61 Rokytnice v Orlických horách
- ☎ 494 595 326 (IC - Rokytnice v Orlických horách),
494 595 393 (muz); hanicka@rokytnice.cz; www.hanicka.cz
- 🕒 květen, červen a září, říjen – 9:30 - 15:00 hod. so
– 9:30 - 14:00 hod. ne, sv
červenec, srpen denně mimo po – 9:30 - 15:00 hod.
- 👤 50 Kč dospělí, 30 Kč děti, studenti, senioři, 140 Kč rodinné
- ↔️ okruh 1 100 m v podzemí

DĚLOSTŘELECKÁ TVRZ STACHELBERG

- 📍 Babí z Turnova 10 km, ze Žalčěř 6 km
Pave Holzkněch, Mírová 345, 542 01 Žalčěř
- ☎ 723 261 390; tvrz: 499 733 273
holzknecht@bunkry.cz; www.stachelberg.cz
- 🕒 květen a září – 10 - 12 a 13 až 17 hod so, ne, sv
červen – 10 - 12 a 13 až 17 hod čt až ne
červenec, srpen – 10 - 12 a 13 až 17 hod út až ne
říjen – 10 - 12 a 13 až 17 hod so
- 👤 plně 60 Kč poloviční, 30 Kč (děti 6 - 15 let), 150 Kč rodinné
- ↔️ okruh 1 500 m v podzemí

VOJENSKÝ PODZEMNÍ KRYT VÝPUSTEK

- 📍 Ze Křtin po červené značce na JZ kolem Drátenické jeskyně
Jeskyně Výpustek, 679 05 Křtiny
- ☎ 516 439 111; vypustek@caves.cz; www.cavemk.cz
- 📄 Ústřední informační služba Skalní mlýn
516 413 575; 516 410 024; 515 415 379;
info@caves.cz
- 🕒 celoročně mimo pondělí – 8:20 - 14:00 hod.
- 👤 80 Kč dospělí, 60 Kč senioři, ZTP, 30 Kč děti
plná prohlídka 70 Kč dospělí, 60 Kč senioři, 40 Kč děti
- ↔️ trasa 2 000 m v podzemí

10.3.4 PROVOZY V PODZEMÍ

POKUSNÁ ŠTOLA ŠTRAMBERK

- Lokalita vrchu Kotouč u Štranberka
- Kontakt na provozovatele
VVUÚ, a. s.
Pikartská 1337/7, 716 07 Ostrava - Radvanice
Ing. Petr Šelešovský, vedoucí zkušeben
-   596 252 232, fax: 596252 149
vvuu@vvuu.cz; selesovsky@vvuu.cz; www.vvuu.cz
- Podzemní štoly nejsou běžně přístupné.
Přístup je možné zajistit dle dohody.
Veřejně jsou přístupné jednou ročně v termínu, kdy město Štranberk v rámci „Dnů kulturního dědictví“ zpřístupňuje kulturní památky.
- V rámci Dnů kulturního dědictví - zdarma
Jindy dle dohody - smluvně
- 675 m podzemních chodeb,
mimo prohlídky chodeb není žádná jiná expozice

*Upravený portál štoly 2. patra Dolu Zlaté Hory - jih
Vstup do prostor speleoterapie SANATORIA EDEL*

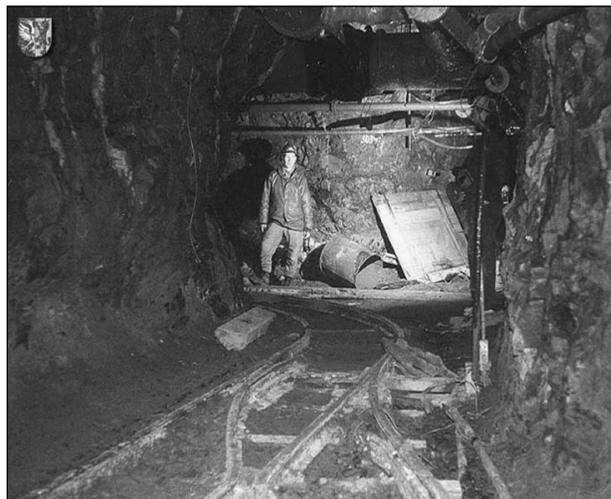
SANATORIUM EDEL

- SANATORIUM EDEL, s. r. o.
Lázeňská 491
793 76 Zlaté Hory
- 584 425 327
- 584 425 135
- edel@speleoterapie.cz
www.speleoterapie.cz
- od dubna do října v neděli vstupy 10:30 a 13:00 hod.
zbytek roku po dohodě pro minimálně 20 osob
- 50 Kč dospělí, 25 Kč děti
- udržováno 1 600 m důlních děl

ŠTOLA JOSEF

- Lokalita Au revíru Psí Hory cca 50 km J od Prahy u Slapské přehrady v masivu Veselého vrchu
- Kontakt na provozovatele
ČVUT Fakulta stavební,
Centrum experimentální geotechniky,
Thakurova 7, 166 29 Praha 6
-   224 354 923, 605 141 405;
uef-josef@fsv.cvut.cz; www.uef-josef.eu/
- Pro veřejnost
Každá druhá sobota v měsíci – 10:00 -12:00 hod.
Skupina 10 a více osob po dohodě 607 579 849 i jindy
- zdarma
- udržováno 7 853 m, zpřístupněno pro výuku, experimentální a výzkumnou činnost cca 600 m, pro veřejnost cca 300 m

Další lokality
podzemních prostor vytvořených hornickou činností nebo činností prováděnou hornickým způsobem
neposkytly podrobnější informace.